

“`html

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Historia 1a2

Tema: Sveriges 1800-tal: Från union till självständighet

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Olika historiska frågeställningar och förklaringar kring långsiktiga historiska förändringsprocesser i ett kronologiskt perspektiv som speglar både kontinuitet och förändring, till exempel befolkningsutveckling, statsbildning, jordbrukets utveckling och olika syn på människors värde, på makt och på könsmonster. Industrialisering och demokratisering under 1800- och 1900-talen i Sverige och globalt samt viktiga globala förändringsprocesser och händelser, till exempel migration, fredssträvanden, resursfördelning och ökat välbefinnande, internationellt samarbete, mänskliga rättigheter, jämställdhet, men också kolonialism, diktaturer, folkmord och konflikter. Långsiktiga historiska perspektiv på förändrade maktförhållanden och olika historiska förklaringar till dem. Historiskt källmaterial som speglar människors roll i politiska konflikter, kulturella förändringar eller kvinnors och mäns försök att förändra sin egen eller andras situation. Olika perspektiv utifrån till exempel social bakgrund, etnicitet, generation, kön och sexualitet. Kritisk granskning, tolkning och användning av olika slags källmaterial utifrån källkritiska kriterier och metoder. Hur individer och grupper använt historia i vardagsliv, samhällsliv och politik. Betydelsen av historia i formandet av identiteter, till exempel olika föreställningar om gemensamma kulturarv.

Betygskriterium (E)

Eleven kan översiktligt redogöra för förändringsprocesser, händelser och personer under olika tidsperioder samt för olika tolkningar av dem. Dessutom kan eleven översiktligt redogöra för förloppen av förändringsprocesserna och händelserna samt deras orsaker och konsekvenser. Eleven ger exempel på några enskilda personer och förklarar översiktligt deras betydelse för olika skeenden. Eleven ger enkla exempel på, och förklarar översiktligt, samband mellan skeenden i det förflutna och förhållanden i nutiden.

[Gy11, Historia 1a2]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till 1800-talet (10 min)

- Presentera perioden med fokus på viktiga händelser.
- Diskutera med eleverna vad de redan vet om 1800-talet.
- Förklara syftet med lektionen och vad eleverna förväntas lära sig.
- Ge exempel på centrala teman som union och självständighet.

2. Gruppdiskussion kring Sveriges situation (15 min)

- Dela in eleverna i grupper.
- Be varje grupp diskutera Sveriges status under unionen med Danmark.
- Uppmana grupperna att fundera på vad som ledde till självständighet.
- Sammanfatta diskussionerna genom gruppredovisningar.

3. Tidslinjeövning (15 min)

- Ge eleverna en lista på viktiga datum under 1800-talet.
- Be dem skapa en tidslinje av händelser.
- Diskutera tidslinjen och varje händelses betydelse.
- Ta upp nya perspektiv och insikter som kommit fram.

4. Avslutande reflektion (10 min)

- Ställ frågor till eleverna om vad de lärt sig.
- Diskutera hur händelser på 1800-talet påverkat dagens samhälle.
- Be eleverna att sammanfatta det viktigaste de tagit med sig från lektionen.
- Ge möjlighet att ställa frågor om ämnet.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Unionen med Danmark:** Beskriv periodens historiska sammanhang och hur relationerna utvecklades, inklusive betydande händelser som ledde till konflikter.
- **Olof Skötkonung och medletiden:** Diskutera hur tidiga kungar och deras handlingar kunde forma Sveriges framtid.
- **Sjöslag och krig:** Fokusera på viktiga krig under perioden som påverkade Sveriges territoriala och politiska status.
- **Konstitution och diplomati:** Ingå hur förändringar i Sveriges

konstitution påverkar landets beslut och självständighet.

- **Kulturell utveckling:** Belysa hur litteratur och konst under 1800-talet speglade de sociala och politiska förändringarna i landet.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Union	En politisk förening mellan två eller flera stater eller enheter.	Från latin "unio" som betyder förening.
Självständighet	Tillståndet av att vara oberoende och autonom.	Från medeltida svenska "själv" och "ständig".
Krig	Organiserat, väpnat konflikt mellan olika grupper.	Kommer från fornnordiska "kríð".

Diskussionsfrågor

- A. Hur påverkar dagens syn på demokrati de beslut som fattades under 1800-talet?
- B. Vad kan historien lära oss om vikten av diplomati i dagens konflikter?
- C. Hur kan vi använda historier från förr för att påverka framtiden?

Aktivitet

Eleverna delas in i smågrupper om 3-4 personer där de får välja en händelse från 1800-talet som de tycker är intressant. Varje grupp ska sedan förbereda en kort presentation där de beskriver händelsen, dess orsaker och konsekvenser, samt varför de anser att just denna händelse är viktig. Presentationerna ska ske inför klassen. Ge grupperna 20 minuter för att förbereda sig och 5 minuter för att presentera resultaten. Avsluta aktiviteten med reflektion kring vad de lärt sig av varandras presentationer.

Exit-ticket

Frågor

1. Vad var orsaken till Sveriges självständighet?
2. Vilken betydelse hade Olof Skötkonung för Sveriges historia?
3. Hur påverkade 1800-talet dagens demokratiska strukturer?

Svar

En kombination av inre konflikter och diplomatiska ansträngningar.
Han var den första kung som antog kristendomen och förenade landet.
Genom att sätta grunden för ett mer representativt styre.

Hemuppgift

Eleverna ska forska i en specifik händelse eller person från 1800-talet, skriva en uppsats på 2 A4-sidor där de beskriver betydelsen av händelsen/personen

ur ett historiskt perspektiv. Uppgiften ska lämnas in till nästa lektion.

Citat

"Historien är en ständigt pågående dialog mellan det förflutna och nuet." - Johan Norberg, 2001. Detta citat belyser vikten av att förstå historiska händelser för att finna sina rötter i samtidens samhällsutmaningar.

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det:

- □ Word - Skapar ett dokument.
- □ PPT - Skapar en PPT.
- ➡ Nästa - Tar fram ytterligare en lektion.
- □ Hemuppgift - Utvecklar en hemuppgift för lektionen.

“`

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)